

تاثیر کسر آبیاری و هورمون پکلبوترازول بر رشد رویشی نهال جوان زیتون رقم مانزانیلا

رحمت اله غلامی و کاظم ارزانی

کارشناس ارشد باغبانی و استادیار گروه باغبانی دانشکده کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس

زیتون (*Olea europaea L.*) یکی از درختان میوه است که بخاطر تولید محصول برای تهیه کنسرو و همچنین روغن مورد توجه قرار گرفته است، بطوریکه افزایش سطح زیر کشت این محصول تا سطح ۱۰۰۰۰۰۰ هکتار در دست بررسی و برنامه‌ریزی است. با توجه به اینکه برای گسترش باغهای زیتون نیاز به نهال کافی، مناسب و استاندارد می‌باشد کاهش هزینه‌های تولید نهال از اهمیت ویژه‌ای در برنامه‌ریزی توسعه زیتون در کشور برخوردار است. پژوهش حاضر به منظور تولید نهال مطلوب و صرفه‌جویی در میزان آب آبیاری در زمان پرورش نهال در قالب طرح آماری اسپلیت پلات در زمان با طرح پایه بلوکهای کامل تصادفی بر روی ۱۲۰ نهال یکنواخت زیتون رقم مانزانیلا انجام گرفت. نهالهای جوان زیتون تحت تاثیر رژیمهای آبیاری ۶۰، ۷۰، ۸۰، ۹۰ و ۱۰۰ درصد تبخیر و تعرق (ETc) بدست آمده از گلدانهای شاهد قرار گرفتند همچنین مصرف خاکی هورمون پکلبوترازول به میزان ۰/۲۵ گرم ماده مؤثره به ازای هر گلدان (0.25 ga.i/pot) به همراه تیمار ۶۰ درصد تبخیر و تعرق اعمال گردید. تاثیر تیمارهای اعمال شده بر روی رشد رویشی و اندازه نهالها از طریق اندازه‌گیری وزن تر و خشک ریشه و قسمتهای هوایی، ارتفاع نهال، طول شاخه و سطح برگ مورد ارزیابی قرار گرفت. نتایج نشان داد که اثرات هورمون پکلبوترازول پس از گذشت ۴۵ روز از شروع این تیمار با کاهش رشد شاخه، اندازه سطح برگ، کاهش ارتفاع نهال و کم شدن فاصله میانگره نمایان گشت، همچنین پکلبوترازول باعث قطور تر شدن ریشه نهالهای زیتون گردید و نسبت وزن تر و خشک ریشه به قسمتهای هوایی نهال افزایش یافت. با افزایش میزان آب آبیاری از ۶۰ درصد به ۱۰۰ درصد بر میزان وزن تر و خشک ریشه و شاخه‌ها، تعداد و سطح برگ و ارتفاع نهال افزوده شد. تفاوت معنی داری بین تیمار ۹۰ و ۱۰۰ درصد تبخیر و تعرق مشاهده نگردید. بنابراین میتوان نسبت به صرفه جویی در مصرف آب آبیاری تا میزان ۱۰ درصد اقدام نمود. همچنین مشاهدات نشان داد که مصرف پکلبوترازول اثرات بازدارنده کاهش آب آبیاری در سطح ۶۰ درصد تبخیر و تعرق را تعدیل می‌نماید.